

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

ISPITNI KATALOG

KONFEKCIONAR/ KONFEKCIONARKA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI.....	2
2.	STRUKTURA KVALIFIKACIJE.....	3
3.	SADRŽAJ PROVJERE I USLOVI ZA ORGANIZACIJU ISPITA.....	4
3.1.	RUKOVANJE MAŠINAMA ZA ŠIVENJE, ŠIVAČIM AUTOMATIMA/AGREGATIMA, PEGLAMA I PRESAMA	4
3.2.	KOMPLETIRANJE DJELOVA TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA	12
3.3.	ISPRAVLJANJE GREŠAKA NASTALIH TOKOM SASTAVLJANJA I MEĐUFAZNOG PEGLANJA TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA	19
3.4.	ZAVRŠNA OBRADA GOTOVIH TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA.....	24
3.5.	KROJENJE JEDNOSTAVNIH TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA.....	29
3.6.	JEDNOSTAVNE PREPRAVKE I UKRAŠAVANJE GOTOVIH TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA	38
3.7.	OBAVLJANJE KOMERCIJALNIH POSLOVA	43
3.8.	POSLOVNA KOMUNIKACIJA.....	48
3.9.	PRUŽANJE PRVE POMOĆI U SLUČAJU POVREDA TOKOM RADA U TEKSTILNIM RADIONICAMA	54
4.	REFERENTNI PODACI.....	58

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI

NAZIV KVALIFIKACIJE: KONFEKCIONAR/ KONFEKCIONARKA

KOD KVALIFIKACIJE PREMA NOK-U:

SEKTOR/ PODSEKTOR PREMA NOK-U: Usluge/ Tekstilstvo i kožerstvo

NIVO KVALIFIKACIJE PREMA NOK-U: III

KREDITNA VRIJEDNOST KVALIFIKACIJE: 37

USLOVI KOJE TREBA DA ISPUNJAVA LICE KOJE STIČE STRUČNU KVALIFIKACIJU: Stečena kvalifikacija nivoa obrazovanja III

VRSTA ISPRAVE KOJA SE DOBIJA STICANJEM KVALIFIKACIJE: Sertifikat

INSTITUCIJA KOJA VRŠI PROVJERU: U skladu sa zakonom

INSTITUCIJA KOJA IZDAJE ISPRAVU: U skladu sa zakonom

2. STRUKTURA KVALIFIKACIJE

Kod	Naziv jedinice kvalifikacije	Kreditna vrijednost	Okvirni broj časova
JK-120030-KONF -01	Rukovanje mašinama za šivenje, šivaćim automatima/agregatima, peglama i presama	6	125
JK-120030-KONF-02	Kompletiranje dijelova tekstilnih i odjevnih proizvoda	16	300
JK-120030-KONF-03	Ispravljanje grešaka nastalih tokom sastavljanja i međufaznog peglanja tekstilnih i odjevnih proizvoda	2	30
JK-120030-KONF-04	Završna obrada gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda	4	80
JK-120030-KONF-05	Krojenje jednostavnih tekstilnih i odjevnih i proizvoda	4	80
JK-120030-KONF-06	Jednostavne prepravke i ukrašavanje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda	2	30
JK-120040-MTOP-07	Obavljanje komercijalnih poslova	1	26
JK-050230-EIGO-05	Poslovna komunikacija	1	20
JK-120030-KONF-09	Pružanje prve pomoći u slučaju povreda tokom rada u tekstilnim radionicama	1	10
Ukupan broj časova i kredita		37	701

3. SADRŽAJ PROVJERE I USLOVI ZA ORGANIZACIJU ISPITA

3.1. RUKOVANJE MAŠINAMA ZA ŠIVENJE, ŠIVAČIM AUTOMATIMA/AGREGATIMA, PEGLAMA I PRESAMA

Okvirni broj časova: 125

Kreditna vrijednost: 6

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Nema predviđenih ulaznih uslova

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Rukuje različitim vrstama osnovnih mašina za šivenje u zavisnosti od potrebe sastavljanja iskrojnih dijelova tekstilnih i odjevnih proizvoda T: 30% P: 30%	- Nabroji karakteristike i namjenu osnovnih mašina za šivenje koje se koriste u tekstilnim i konfekcijskim preduzećima Osnovne mašina za šivenje: šteparica, overlok, iberdek, endlerica	+	+					
	- Podesi osnovne mašine za šivenje, za početak rada u odgovarajućoj fazi izrade dijelova odjevnih i tekstilnih proizvoda na šteperici, overloku, iberdeku i endlerici Faze izrade na šteperici: ravan štep, izrada različitih vrsta džepova (paspulirani džep, džep u šavu, našiveni džepovi i dr.), izrada patenata i dr. Faze izrade na overloku: porublivanje tkanine i automatsko odsijecanje viška materijala, skupljanje-nabiranje materijala, djelimično istezanje, prišivanje različitih trakica, ukrasnih vrpca, gumica, automatskog pozicioniranja igle-igala i dr. Faze izrade na iberdeku: porublivanje rukava, nogavica, dužine modela, izrada pletača i dr. Faze izrade na endlerici: obrublivanje pseceva, džepova, izrada ukrasnih šavova na dužini haljina/bluza i dr.	+		+	+			

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	<p>- Opiše namjenu i postupak podešavanja osnovnih mašina za šivenje i postavljanje različitih podataka odgovarajućim fazama rada</p> <p>Podešavanja: zategnutost gornjeg i donjeg konca, regulisanje gustine boda, brzina šivenja i dr.</p> <p>Dodaci na osnovnim mašinama za šivenje: graničnici, aparati za palpusiranje, razne vrste stopica i dr.</p> <p>Faze rada: porubljivanje, raštepavanje, izrada paspula, ušivanje običnih patenata, skrivenih patenata i dr.</p>	+	+					
	- Podesi osnovne mašine za šivenje i različite dodatke odgovarajućim fazama rada	+		+	+			
	- Demonstrira rad na osnovnim mašinama za šivenje, sa podešenim dodacima, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Rukuje različitim vrstama specijalnih mašina za šivenje u zavisnosti od potrebe sastavljanja dijelova odjevnih i tekstilnih proizvoda T: 30% P: 30%	<p>- Nabroji karakteristike i namjenu različitih vrsta specijalnih mašina za šivenje koje se koriste u konfeksijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu</p> <p>Specijalne mašine za šivenje: dvoiglovka, laktašica, lajs mašina, pojasara, mašina sa skrivenim ubodom, mašina za šivenje kože, mašina za brušenje kože i dr.</p>	+	+					
	<p>- Podesi specijalne mašine za šivenje, za početak rada u odgovarajućoj fazi izrade različitih dijelova tekstilnih i odjevnih proizvoda</p> <p>Faze izrade: našivanje džepova, šivenje gezeza, našivanje lajsni, izrada pojasa, izrada skrivenog poruba, sastavljanje kožnih dijelova odjevnih i tekstilnih</p>	+		+	+			

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	proizvoda, finaliziranje estetskog izgleda odjevnog i tekstilnog proizvoda od kože i dr.							
	- Opiše namjenu i postupak podešavanja specijalnih mašina za šivenje i postavljanje različitih dataka odgovarajućim fazama rada Podešavanja: zategnutost gornjeg i donjeg konca, regulisanje gustine boda, brzina šivenja i dr. Dodaci na specijalnim mašinama za šivenje: graničnici, aparati za palpusiranje, razne vrste stopica i dr.	+	+					
	- Podesi specijalne mašine za šivenje i različite dodatke u odgovarajućim fazama rada	+		+	+			
	- Demonstrira rad na specijalnim mašinama za šivenje sa podešenim dodacima, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Rukuje šivaćim automatima ili agregatima u zavisnosti od potrebe sastavljanja i kompletiranja dijelova odjevnih i tekstilnih proizvoda T: 15% P: 15%	- Nabroji karakteristike i namjenu šivaćih automata ili agregata koji se koriste u tehnološkom procesu izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda Šivaći automati ili agregati: mašina za vez, mašina za štampu, rupičarka, dugmičarka, ringličarka i dr.	+	+					
	- Podesi šivaće agregate ili automate u odgovarajućoj fazi izrade dijelova tekstilnih i odjevnih proizvoda Faze izrade: izrada gotovih džepova, kragi, manžetni, veza, štampe, rupica, dugmadi i ringlica, gotovih džepova, patenata, kragi, manžetni i dr.	+		+	+			
	- Objasni razliku u postavljanju i podešavanju različitih dataka na dugmičarki, rupičarki i ringličarki u	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	zavisnosti od oblika i veličine dugmadi, rupica i ringlica Podešavanja: podešavanje razmaka papučice za izradu ravne, okrugle ili paspulirane rupice, podešavanje razmaka papučice zavisno od veličine dugmeta i oblika i dr.							
	- Demonstrira postavljanje dodataka na rupičarki, dugmičarki i ringličarki, na konkretnom zadatku	+		+	+			
	- Nabroji karakteristike i namjenu mašina za vez i štampu u procesu izrade veza i štampe na odjevnim i tekstilnim proizvodima	+	+					
	- Podese boju, debljinu i broj konaca na mašini za vez u zavisnosti od dizajna zadatog veza (kompjuterske slike/fotografije/natpisa u elektronskom obliku), na pripremi za vez	+		+	+			
	- Podese boje, sita na mašini za štampu u zavisnosti od dizajna zadate štampe (kompjuterske slike/fotografije), na pripremi za vez	+		+	+			
	- Demonstrira rad na mašini za vez i štampu, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Rukuje peglama i presama za potrebe međufaznog, završnog peglanja i ukrašavanja tekstilnih i odjevnih proizvoda T: 15% P: 15%	- Nabroji karakteristike i namjenu pegli i presa koje se koriste u konfeksijskom i tekstilnom preduzeću/ radionici/ modnom salonu Pegle i prese: električne pegle, parne pegle, prese, lutke, i dr.	+	+					
	- Nabroji moguće upotrebe različitih vrsta pegli i presa u međufaznom peglanju, završnom peglanju i ukrašavanju tekstilnih i odjevnih proizvoda Međufazno peglanje: raspeglavanje šavova, izrada pojačanja za kragne i manžetne, izrada pojačanja na prednjicama,	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							
	<p>termofiksiranje međupostave, porublivanje pomoću ljepljive mrežice i dr.</p> <p>Završno peglanje: poboljšanje finalnog izgleda tekstilnih i odjevnih proizvoda, korigovanje sitnih grešaka, fokusiranje boje na štampi i dr.</p> <p>Ukrašavanje: fiksiranje cirkona, preslikača za štampu i dr.</p>							
	<p>- Opiše parametre peglanja koje je potrebno podesiti na peglama i presama za potrebe međufaznog i završnog peglanja i ukrašavanja tekstilnog i odjevnog proizvoda u zavisnosti od vrsta materijala</p> <p>Parametri peglanja: pritisak, temperatura i vlažnost</p> <p>Vrste materijala: pamuk, lan, viskoza, svila i dr.</p>	+	+					
	<p>- Podesi parametre peglanja prema vrsti materijala tekstilnog i odjevnog proizvoda, na konkretnom zadatku</p>	+		+	+			
	<p>- Demonstrira upotrebu različitih vrsta pegli i presa tokom međufaznog i završnog peglanja i ukrašavanja odjevnih i tekstilnih proizvoda, na konkretnom zadatku</p>	+		+	+			
Obezbijedi funkcionalnost mašina za šivenje, šivaćih automata i inventara prije početka rada i tokom rada	<p>- Opiše načine štelovanja mašina za šivenje, šivaćih automata i agregata u zavisnosti od vrste materijala i faze rada</p> <p>Načini štelovanja: zamjena debljine igle, konca, stopica, dodataka za mašine i dr.</p>	+	+					
T: 5%								
P: 5%								
	<p>- Našteluje mašine za šivenje, šivaće automate i agregate u zavisnosti od vrste materijala i faze rada</p>	+		+	+			
	<p>- Opiše postupak provjere količine ulja u rezervoaru za ulje, u skladu sa</p>	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	oznakama na rezervoaru Oznake na rezervoaru: maksimum, minimum							
	- Opiše postupak izduvavanja i čišćenja mašina za šivenje i šivaćih automata	+	+					
	- Demonstrira postupak izduvavanja, čišćenja i štelovanja mašine za šivenje i šivaćih automata, na konkretnom zadatku			+	+			
Rukuje šivaćim mašinama, šivaćim automatima, peglama i presama, u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, radne i životne sredine T: 5% P: 5%	- Navede pravila kojih se treba pridržavati tokom rada na odgovarajućim mašinama, atomatima, peglama i presama	+	+					
	- Demonstrira postupak pravilne upotrebe sredstava zaštite na radu prilikom šivenja, dorade i dr. Sredstva zaštite na radu: plastične maske na mašinama, metalne rukavice, zaštitne maske, automatske slopke i dr.	+		+	+			
	- Navede propise iz zdravstvene zaštite, zaštite na radu i zaštite životne sredine	+	+					
	- Demonstrira postupak primjene u svom radu propisa iz zdravstvene zaštite, zaštite na radu i zaštite životne sredine	+		+	+			
	- Demonstrira postupak rukovanja mašinama, peglama i presama, u skladu sa uputstvima za upotrebu, na konkretnom zadatku	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i dr.)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 20-25 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatati i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Tehnološke karakteristike mašina za šivenje, šivaćih automata i agregata u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima
- Uputstva za upotrebu mašina za šivenje, šivaćih automata i agregata, pegli i presa
- Faze rada na osnovnim mašinama za šivenje, šivaćim automatima i agregatima, peglama i presama u tehnološkom procesu izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Vrste materijala
- Namjena, montiranje i štelovanje dodataka na osnovnim i specijalnim mašinama za šivenje
- Montiranje, štelovanje i održavanje šivaćih mašina, šivaćih automata i agregata
- Sredstva zaštite na radu prilikom šivenja i dorade
- Propisi iz zdravstvene zaštite, zaštite na radu i zaštite životne sredine

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti tehnologije tekstila i tekstilne konfekcije sa minimum godinu dana radnog iskustva u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani dio ispita treba realizovati u učionici. Praktični dio ispita treba realizovati u školskoj radionici ili konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu u odgovarajućim uslovima.

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Osnovne i specijalne mašine za šivenje, šivaći automati ili agregati, sto za peglanje, električne pegle, prese za peglanje, sredstva zaštite na radu

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.2. KOMPLETIRANJE DJELOVA TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

Okvirni broj časova: 300

Kreditna vrijednost: 16

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Kandidat treba da posjeduje znanja i vještine rukovanja različitim mašinama za šivenje, šivaćim automatima, peglama i presama

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
<p>Isplanira svoj rad na jednoj ili više različitih mašina za šivenje i šivaćim automatima, u skladu sa radnim nalogom</p> <p>T:10%</p> <p>P:10%</p>	<p>- Opiše elemente iz radnog naloga koji se odnose na radne zadatke koje treba da završi</p> <p>Radni nalog: modni crtež, tehnički crtež, pisani opis modela, uzorci materijala, broj komada, pozamanterija (dugmad, rajsferšlusi, trake i dr.), faze i proces izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda</p>	+	+					
	<p>- Objasni značaj modnog crteža, značaj tehničkog crteža, pisanog opisa modela, uzoraka materijala, broj komada, faza i procesa izrade prilikom kompletiranja djelova tekstilnih i/ili odjevnih proizvoda</p> <p>Značaj modnog crteža: raspored boja, raspored paspula, finalni izgled modela</p> <p>Značaj tehničkog crteža: kompletiranje djelova, raspored ušitaka, šavova, prekida, falti i dr.</p> <p>Pisani opis modela: detalji/djelovi koje je potrebno posebno istaći šivenjem na odgovarajućim mašinama, drugačiji redosljed faza šivenja, boja paspula, veličina i oblik dugmadi, rupica, uputstva za postavljanje pozamanterije i dr.</p> <p>Uzorci materijala: podešavanje mašine, u skladu sa vrstom materijala djelova tekstilnog i odjevnog proizvoda</p>	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	<p>Broj komada: poređenje broja komada u radnom nalogu i preuzetih krojnih djelova koje treba kompletirati u gotov model</p> <p>Faze i proces izrade: tok izrade modela tekstilnog i odjevnog proizvoda</p>							
	- Imenuje potrebne šivaće mašine i šivaće agregate za kompletiranje djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda opisanim u radnom nalogu	+	+					
	- Napravi plan rada i redosljed izvođenja različitih faza izrade tekstilnog i/ili odjevnog proizvoda na jednoj ili više različitih mašina za šivenje i/ili šivaćih automata na osnovu radnog naloga, na konkretnom zadatku			+	+			
Pripremi pribor za šivenje, dodatke na mašinama i radni prostor, u skladu sa potrebama kompletiranja djelova odjevnih i tekstilnih proizvoda opisanih u radnom nalogu T: 5% P: 5%	<p>- Nabroji potreban pribor za šivenje, dodatke na mašinama za šivenje i radni prostor na osnovu elemenata iz radnog naloga za izradu određenih tekstilnih i odjevnih proizvoda</p> <p>Pribor za šivenje: krojačke makaze, igle, špenadle, zihernadle, krojački centimetar, konac, kreda, jastuče za igle, makaze za konac, špulice i dr.</p> <p>Dodaci na mašinama za šivenje: razne vrste stopica, aparati za paspuliranje, graničnici i dr.</p> <p>Radni prostor: inventar, sto za kontrolu gotovih proizvoda, stolica i dr.</p>	+	+					
	- Objasni namjenu pribora za šivenje, dodataka na mašinama i radnog prostora u procesu kompletiranja djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					
	- Pripremi pribor za šivenje, dodatke na mašinama i radni prostor, u skladu sa potrebama sastavljanja i kompletiranja	+		+	+			

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							
	djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda opisanim u radnom nalogu, na konkretnom zadatku							
Kompletira djelove tekstilnih i odjevnih proizvoda na mašinama za šivenje, šivaćim automatima ili agregatima, u skladu sa radnim nalogom T: 65% P: 65%	<p>- Navede moguće postupke, faze sastavljanja i kompletiranja na: osnovnim mašinama za šivenje, specijalnim mašinama za šivenje, šivaćim automatima ili agregatima djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda</p> <p>Faze sastavljanja i kompletiranja na osnovnim mašinama za šivenje: spajanje iskrojjenih djelova, porublјivanje, izrada patenata, dekorativni i ukrasni štepovi, izrada manžetni, džepova, poklopaca za džepove, kragni, lajsni i dr.</p> <p>Faze sastavljanja i kompletiranja na specijalnim mašinama za šivenje: našivanje džepova, šivenje gezeца, našivanje lajsni, izrada pojasa, izrada skrivenog poruba, izrada ukrasnih štepova, sastavljanje kožnih djelova odjevnih i tekstilnih proizvoda, finaliziranje estetskog izgleda odjevnog i tekstilnog proizvoda od kože i dr.</p> <p>Faze sastavljanja i kompletiranja šivaćim automatima: izrada ravnih rupica, izrada rupica sa okruglinom, izrada paspuliranih rupica, ušivanje dugmadi, izrada učvršćenja i dr.</p> <p>Tekstilni i odjevni proizvodi: odjeća (ženska, muška i dječija), odjevni aksesuar (marame, šeširi, rukavice i dr.) kućni tekstil (zavjese, posteljina, prekrivači i dr.) i drugi proizvodi od tekstila, kože i krzna</p>							
	- Podesi mašine za šivenje i šivaće automate ili agregate za potrebe	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	sastavljanja i kompletiranja djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda u odgovarajućoj fazi rada							
	- Kompletira djelove tekstilnih i odjevnih proizvoda na osnovnim, specijalnim mašinama za šivenje i šivaćim automatima ili agregatima, u skladu sa radnim nalogom, na konkretnom zadatku			+	+			
Kompletira djelove tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa normativima i standardima kvaliteta u tekstilstvu T: 15% P: 15%	- Navede razliku između internih i opštih normativa i standarda koji se koriste u tekstilstvu	+	+					
	- Navede vrijeme izrade različitih odjevnih i tekstilnih proizvoda, u skladu sa standardima kvaliteta Standardi kvaliteta: funkcionalnost, veličina, estetski izgled i dr.	+	+					
	- Navede razliku između dnevene, nedjeljne i mjesečne norme izrade odjevnih i tekstilnih proizvoda	+	+					
	- Navede orijentacioni broj tekstilnih i odjevnih proizvoda koji se može izraditi tokom jednog radnog dana u određenom konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu, u skladu sa standardima kvaliteta u tekstilstvu i brojem zaposlenih radnika	+	+					
	- Kompletira odgovarajući broj odjevnih i tekstilnih proizvoda, u skladu sa standardima i normativima na osnovu zaduženja u radnom nalogu Standardi: broj izrađenih tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa estetskim i tehničkim zahtjevima Normativi: vrijeme izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda Zaduženje: nivo obučenosti, spretnosti i znanja i dr.	+		+	+			

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da: Kompletira djelove tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, radne i životne sredine T: 5% P: 5%	- Objasni /procedure izrađene, u skladu sa propisima iz oblasti zaštite životne sredine vezane za sektor tekstilstvo	+	+					
	- Navede uslove za bezbjedno i nesmetano obavljanje procesa rada i moguće otpakke u procesu rada tokom kompletiranja djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda Uslovi: temperatura prostorije, osvetljenje, prilagođen raspored radnog inventara, sortiranje odrađenih modela, pravilan raspored igala, makaza, bočanki i dr. Otpaci u procesu rada: materijal, konci, polomljene igle, reslovi materijala, odresci materijala, končići i dr.	+	+					
	- Postavi na predviđeno mjesto igle, makaze, bočanke za obavljanje odgovarajućih faza rada	+		+	+			
	- Demonstrira pravilno odlaganje otpadaka u procesu rada, na konkretnom zadatku	+		+	+			
	- Opiše u kojim fazama rada se upotrebljavaju određena sredstva zaštite na radu Sredstva zaštite na radu: plastične maske na mašinama, metalne rukavice, zaštitne maske, automatske slopke i dr.	+	+					
	- Demonstrira upotrebu odgovarajućih sredstava zaštite na radu prilikom krojenja, šivenja i dorade, na konkretnom zadatku	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i dr.)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 30 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatiti i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Radni nalog
- Pribor za šivenje, dodaci na mašinama
- Kompletiranje djelova tekstilnih i odjevnih proizvoda na odgovarajućim mašinama za šivenje, šivaćim automatima i agregatima
- Normativi i standardi kvaliteta u tekstilstvu
- Sredstva zaštite na radu prilikom šivenja i dorade
- Zdravstvena zaštita, radna i životna sredina

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti tehnologije tekstila i tekstilne konfekcije sa minimum godinu dana radnog iskustva u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani dio ispita treba realizovati u učionici. Praktični dio ispita treba realizovati u školskoj radionici ili konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu u odgovarajućim uslovima.

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Mašine za šivenje, šivaći automati ili agregati, pribor za šivenje, sto za peglanje, električne pegle, prese za peglanje, tekstilni materijali, pozamanterija

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.3. ISPRAVLJANJE GREŠAKA NASTALIH TOKOM SASTAVLJANJA I MEĐUFAZNOG PEGLANJA TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

Okvirni broj časova: 30

Kreditna vrijednost: 2

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Kandidat treba da posjeduje znanja i vještine rukovanja različitim mašinama za šivenje, šivaćim automatima, peglama i presama i kompletiranja različitih djelova odjevnih i tekstilnih proizvoda, u skladu sa radnim nalogom

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
<p>Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:</p> <p>Pripremi radni prostor za kontrolu i otklanjanje eventualnih grešaka nastalih tokom međufaznog peglanja i sastavljanja tekstilnih i odjevnih proizvoda</p> <p>T: 10%</p> <p>P: 10%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Navede razliku između kontrole tokom rada i završne kontrole - Opiše postupak pripreme radnog prostora i radnih uslova za kontrolu većeg broja gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda <ul style="list-style-type: none"> Radni prostor: uredan radni sto, sortirani modeli, pripremljen inventar, sto za kontrolu proizvoda, stolica i dr. Radni uslovi: osvjetljenje (lampa), temperatura prostorije, prozračnost prostorije i dr. - Navede moguće greške na završnim tekstilnim i odjevnim proizvodima - Demonstrira postupak pripreme radnog prostora i uslova za rad, u skladu sa zadatim greškama na većem broju tekstilnih i odjevnih proizvoda, na konkretnom zadatku 	+	+					
<p>Izvrši kontrolu eventualnih grešaka nastalih tokom međufaznog sastavljanja</p> <p>T: 30%</p> <p>P: 30%</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Navede vrste grešaka koje mogu nastati tokom procesa izrade različitih odjevnih predmeta <ul style="list-style-type: none"> Vrste grešaka: neispravan ubod, greške u šivenju, greške na materijalima, propušteni štepovi, fleke, greške u štampi, vezu, greške u ušivanju etiketa, neadekvatna oznaka na etiketama, oštećenost materijala peglanjem, neadekvatna veličina i 	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	dimenzije djelova ili cijelih gotovih modela tekstilnih i odjevnih proizvoda i dr.							
	- Opiše postupak kontrole kvaliteta međufaznog sastavljanja ili grešaka prilikom peglanja tekstilnih i odjevnih proizvoda, u skladu sa estetskim i tehničkim zahtjevima Kontrola kvaliteta: ispravnost uboda, greške u šivenju, greške na materijalima, propušteni štepovi, fleke, kontrola štampe, veza, ušivene etikete, čišćenje konaca, kontrola oznake na etiketama, oštećenost materijala peglanjem	+	+					
	- Obrazloži u kojoj fazi rada je nastala greška na osnovu zadatih različitih vrsta grešaka, na konkretnim primjerima	+	+					
	- Navede razliku između manjih i većih grešaka koje mogu nastati tokom međufaznog peglanja	+	+					
	- Obrazloži na kojim mašinama za šivenje, šivaćim automatima, peglama i presama se može ispraviti greška u zavisnosti od vrste greške, na konkretnim primjerima	+	+					
	- Demonstrira postupak kontrole kvaliteta međufaznog peglanja i kompletiranja većeg broja tekstilnih i odjevnih proizvoda, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Otkloni eventualne greške nastale tokom međufaznog sastavljanja i peglanja tekstilnih i odjevnih proizvoda T: 60% P: 60%	- Navede moguće greške i postupak otklanjanja većih i manjih grešaka tokom rada	+	+					
	- Opiše postupak otklanjanja različitih grešaka na odgovarajućim mašinama za šivenje, šivaćim automatima ili agregatima, peglama i presama	+	+					
	- Otkloni manje greške nastale tokom međufaznog sastavljanja i peglanja tekstilnih i odjevnih proizvoda, na	+		+	+			

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	konkretnom zadatku							
	- Opiše moguće procedure otklanjanja većih grešaka kompletiranih tekstilnim i odjevnim proizvodima	+	+					
	- Demonstrira postupak ispravljanja većih grešaka na kompletiranim tekstilnim i odjevnim proizvodima, na konkretnom zadatku, u skladu sa procedurama Ispravljanje većih grešaka: vraćanje na odgovarajuću fazu rada, odlaganje, kategorizovanje kao niže kvalitetne robe (robe sa greškama) i dr.	+		+	+			

Mjerila provjere (trajanje ispita, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i dr.)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 15 do 30 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatati i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Priprema prostora i uslova rada za otklanjanje eventualnih grešaka na gotovim odjevnim i tekstilnim proizvodima
- Vrste grešaka tokom međufaznog i završnog sastavljanja gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Kontrola kvaliteta gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Ispravljanje grešaka nastalih tokom različitih faza rada na odgovarajućim mašinama za šivenje, šivaćim automatima i agregatima
- Procedure ispravljanja različitih vrsta grešaka

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pisano	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti tehnologije tekstila i tekstilne konfekcije sa minimum godinu dana radnog iskustva u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani dio ispita treba realizovati u učionici. Praktični dio ispita treba realizovati u školskoj radionici ili konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu u odgovarajućim uslovima.

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Mašine za šivenje, šivaći automati ili agregati, pribor za šivenje, sto za peglanje, lampa, električne pegle, prese za peglanje

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.4. ZAVRŠNA OBRADA GOTOVIH TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

Okvirni broj časova: 80

Kreditna vrijednost: 4

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Kandidat treba da posjeduje znanja i vještine rukovanja peglama i presama

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Pripremi radni prostor za završnu obradu i pakovanje tekstilnih i odjevnih proizvoda T: 10% P: 10%	- Pripremi radni prostor i uslove , različite vrste zaštitne i propagandne ambalaže i etiketa za završnu obradu i pakovanje većeg broja gotovih odjevnih proizvoda Radni prostor i uslovi: uredan sto, sortirani modeli, pripremljen inventar, sto za pakovanje, stolica, prilagođeno osvjetljenje, temperatura prostorije, prozračnost i dr. - Vrste zaštitne i propagandne ambalaže i etiketa: kartonske kutije, kartonske kese, celofanske kese i dr.	+	+					
	- Navede vrste i veličine ambalaža i etiketa potrebnih za pakovanje tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					
	- Pripremi potrebnu zaštitnu i propaganu ambalažu, etikete, u skladu sa zadatim modelima, na konkretnom zadatku	+	+					
Ispegla gotove tekstilne i odjevne proizvode na odgovarajućim peglama i presama, u skladu sa vrstom materijala tekstilnog ili odjevnog proizvoda T: 60% P: 60%	- Opiše razlike u postupcima pegljanja tekstilnih, odjevnih i unikatnih proizvoda	+	+					
	- Navede vrste osjetljivih materijala na gotovim unikatnim tekstilnim i odjevnim proizvodima na koje je potrebno obratiti pažnju tokom pegljanja Osjetljivi materijali: svila, til, čipka, organdin, saten i dr.	+	+					
	- Opiše parametre na pegli i presama koje je potrebno podesiti za osjetljive materijale prilikom pegljanja gotovih	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	tekstilnih i odjevnih proizvoda Parametri na pegli i presama: temperatura, vlažnost, pritisak							
	- Ispegla gotove tekstilne, unikatne i odjevne proizvode na različitim vrstama pegli i presa, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Složi gotove tekstilne i odjevne proizvode T: 15% P: 15%	- Navede razlike u postupcima slaganja različitih odjevnih i tekstilnih proizvoda u odnosu na veličinu ambalaže Postupci slaganja: poređenje odnosa dimenzije proizvoda i ambalaže, simetrično slaganje, presavijanje na pola, trećinu, pravilno ravnomjerno popunjene ambalaže, mašinsko pakovanje i dr.	+	+					
	- Opiše postupak postavljanja različitih vrsta pojačanja na tekstilnim i odjevnim proizvodima prilikom slaganja i pakovanja Vrste pojačanja: iglice, plastični dio za kragu, karton za majice, zaštita patenata na odjevnim proizvodima, plastični higijenski štitnici na kupaćim kostimima i dr.	+	+					
	- Složi različite odjevne i tekstilne proizvode, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Spakuje gotove tekstilne i odjevne proizvode, u skladu sa ambalažom T: 15% P: 15%	- Opiše postupak kačenja etikete na različitim tekstilnim i odjevnim proizvodima	+	+					
	- Demonstrira postupak kačenja etikete na odgovarajućem mjestu odjevnog i tekstilnog proizvoda	+		+	+			
	- Opiše postupak mašinskog pakovanja i etiketiranja različitih odjevnih i tekstilnih proizvoda	+	+					
	- Opiše postupak pakovanja određenih tekstilnih i odjevnih proizvoda u različitim	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	vrstama zaštitne i propagane ambalaže							
	- Demonstrira pakovanje složenih tekstilnih i odjevnih proizvoda u različitim vrstama zaštitne i propagane ambalaže	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i sl)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 20 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatati i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Priprema radnog prostora za završnu obradu i pakovanje gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Vrste pegli i presa koje se koriste za završnu obradu i pakovanje gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Faze peglanja gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Podešavanje parametara peglanja
- Vrste osjetljivih materijala
- Vrste i veličine zaštitne i propagandne ambalaže
- Vrste pojačanja za pakovanje
- Postupci kačenja odgovarajućih etiketa na odjevnim i tekstilnim proizvodima
- Pakovanje gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti tehnologije tekstila i tekstilne konfekcije sa minimum godinu dana radnog iskustva u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani dio ispita treba realizovati u učionici. Praktični dio ispita treba realizovati u školskoj radionici ili konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu u odgovarajućim uslovima

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Zaštitna i promotivna ambalaža, etikete, parne pegle i prese za peglanje, sto za peglanje

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.5. KROJENJE JEDNOSTAVNIH TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

Okvirni broj časova: 80

Kreditna vrijednost: 4

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Kandidat treba da posjeduje znanja i vještine rukovanja različitim mašinama za šivenje, šivaćim automatima, peglama i presama i kompletiranja različitih djelova odjevnih i tekstilnih proizvoda, u skladu sa radnim nalogom

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
<p>Pripremi radni prostor za završnu obradu i pakovanje tekstilnih i odjevnih proizvoda</p> <p>T: 5%</p> <p>P: 5%</p>	<p>- Navede potreban inventar, alat za krojenje i obilježavanje koji se koriste u konfekcijskim i tekstilnim radionicama</p> <p>Inventar: sto za krojenje, stolica, pribor za krojenje</p> <p>Alat za krojenje i obilježavanje: krojačke makaze i električne makaze. U slučaju izrade većeg broja komada tekstilnih i odjevnih proizvoda, za krojenje se koriste: vertikalni nož, okrugli nož, višeučioni nož, bansek i dr, a za postupak obilježavanja, uređaj za obilježavanje zasijeka i cvikova</p>							
	<p>- Navede vrste jednostavnih tekstilnih proizvoda i jednostavnih odjevnih proizvoda</p> <p>Jednostavni tekstilni proizvodi: stolnjaci, jastučnice, marame, ešarpe, zavjese, posteljina i dr.</p> <p>Jednostavni odjevni proizvodi: modeli majica, pantalona, suknji, šortseva, bluza i dr.</p>							
	<p>- Navede vrste materijala i pozamanterije koji se najčešće koriste za izradu jednostavnih odjevnih i tekstilnih proizvoda</p> <p>Vrste materijala: svila, pamuk, lan, keper, viskoza, vuneni štofovi i dr.</p> <p>Pozamanterija: modne trake, dugmad, rajferšlusi, drikeri, nitne,</p>							

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	perle, aplikacije, zakrpe, kopče, samoljepljiva traka, topjivi konac za porub i dr.							
	- Opiše postupak nalaženja šnita iz kataloga šnitova	+	+					
	- Opiše postupak pripreme radnog prostora, odgovarajućih materijala, pozamanterije i inventara za krojenje jednostavnih odjevnih i tekstilnih proizvoda	+	+					
	- Demonstrira postupak pripreme radnog prostora, inventara za krojenje, alata za krojenje i obilježavanje, odgovarajućih materijala, šnitove i pozamanterije za krojenje zadatog jednostavnog tekstilnog i/ili odjevnog proizvoda	+		+	+			
Prilagodi šnitove jednostavnih odjevnih proizvoda mjerama klijenata T: 20% P: 20%	- Objasni glavne i pomoćne mjere i njihovu upotrebu u izradi jednostavnih tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					
	- Izdvoji glavne mjere i pomoćne mjere potrebne za prilagođavanje šnita zadatom modelu Glavne mjere: tjelesna visina TV, obim grudi OG, obim struka OS, obim bokova OB Pomoćne mjere: ŠVI-širina vratnog izreza, DL-dužina leđa, ŠL-širina leđa, DM-dužina modela, DS-dubina sjedala, DK-dužina koraka, Do-dubina orukavlja , VG-visina grudi i dr.	+	+	+	+			
	- Uzima potrebne glavne i/ili pomoćne mjere sa tijela klijenta ili iz tabele standarda	+		+	+			
	- Objasni strukturu tablice mjera i postupak očitavanja glavnih ili pomoćnih mjera iz tablica tabelarnih mjera na osnovu individualnih mjera ili veličina	+	+					
	- Opiše postupak proračunavanja	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	pomoćnih mjera iz glavnih mjera							
	- Objasni značaj provjeravanja uzetih mjera sa tijela klijenta pomoću glavnih mjera uz upotrebu odgovarajućih formula	+	+					
	- Objasni postupak upotrebe glavnih i pomoćnih mjera za prilagođavanje šnita mjerama klijenta	+	+					
	- Demonstrira postupak prilagođavanja šnita mjerama klijenta Prilagođavanje šnita: sužavanje, skraćivanje, proširivanje, dodavanje (falti, presjeka) i dr.	+		+	+			
Kroji alatom za krojenje na krojačkom stolu djelove tekstilnih i odjevnih proizvoda različitih veličina na osnovu gotovih šnitova vodeći računa o uštedi materijala T: 45% P: 45%	- Objasni postupak i značaj pravilnog uklapanja krojnih djelova u krojnu sliku primjenom pravila izrade krojne slike Pravila izrade krojne slike: oblik krojnih djelova, smjer niti osnove i potke kod tkanih materijala, rastegljivost, debljina tipa materijala, sjaj, širina materijala, smjer redova i nizova očica kod pletiva i dr.	+	+					
	- Složi pripremljene krojne djelove/šnitove u jedinstvenu krojnu sliku, u skladu sa karakteristikama materijala i uz što veći stepen njegovog iskorišćenja	+		+	+			
	- Navede razliku u vrsti i korišćenju alata za krojenje i obilježavanje za maloserijsku proizvodnju i alata za krojenje i obilježavanje za višeserijsku proizvodnju Alat za krojenje i obilježavanje za maloserijsku proizvodnju: krojačke makaze i električne makaze Alat za krojenje i obilježavanje za višeserijsku proizvodnju: vertikalni nož, okrugli nož, višeučugaoni nož, bansek i dr., a za postupak obilježavanja, uređaj za	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	obilježavanje zasijeka i cvikova							
	- Objasni postupak ucrtavanja krojne slike na krojnoj naslazi, obilježavanje krojnih djelova i krojenje	+	+					
	- Ucrta krojnu sliku na krojnu naslagu, na konkretnom zadatku	+		+	+			
	- Odabere odgovarajući alat za krojenje zavisno od vrste materijala i broja komada tekstilnih i odjevnih proizvoda	+		+	+			
	- Demonstrira postupak krojenja sa odgovarajućim alatom, na konkretnom zadatku	+		+	+			
	- Opiše postupak i vrste kompletiranja svežnjeva iskrojenih djelova odjevnih i tekstilnih proizvoda, na osnovu radnog naloga Vrste kompletiranja svežnjeva: po veličinama, boji, djelovima i dr.	+	+					
	- Demonstrira postupak kompletiranja svežnjeva/djelova iskrojenog materijala za šivenje, u skladu sa radnim nalogom, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Nabavi pribor za šivenje, krojenje, materijal i pozamanteriju, u skladu sa potrošnjom i porudžbinama klijenata u konfekcijskom preduzeću/radionici T: 5% P: 5%	- Nabroji potreban materijal, pozamanteriju, kataloge šnitova potrebnih za izradu jednostavih tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					
	- Objasni postupak i značaj praćenja sredstava javnog informisanja /ponuda različitih firmi za nabavku potrebnog pribora za šivenje i krojenje, materijala i pozamanterije Sredstva javnog informisanja: internet, časopisi, oglasi, mediji (TV, telefon), vebsajt, cijene u prodavnicama metraže i pozamanterije i dr.	+	+					
	- Opiše postupak donošenja odluke o izboru jedne ili više firmi za porudžbinu	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	potrebnih materijala, pozamanterije, kataloga šnitova Postupak donošenja odluke: cijene i kvalitet materijala i pozamanterije, udaljenost firme, potrebe za plaćanjem carine, prevoza i dr.							
	- Navede prioritetne materijale koje treba nabaviti u firmi u zavisnosti od djelatnosti kojim se bavi konfekcijska radionica Djelatnosti: izrada sportske, radne uniforme, unikatne, dječije i dr.	+	+					
	- Izračuna utrošak materijala i pozamanterije tokom rada	+	+	+	+			
	- Navede elemente i postupak pisanja porudžbine za nabavku materijala i pozamanterije	+	+					
	- Demonstrira pisanje narudžbenice za materijale i pozamanteriju potrebne za izradu jednog ili većeg broja modela, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Izvrši podjelu zaduženja zaposlenima u svojoj konfekcijskoj i tekstilnoj radionici, u skladu sa opisom posla zaposlenih, obimom trenutnog posla koji rade i preuzetog posla koji se treba završiti T: 10% P: 10%	- Objasni faze tehnološkog procesa proizvodnje tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					
	- Objasni razliku u načinu organizacije rada/ tehnološkog procesa proizvodnje) u konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/modnom salonu i konfekcijske i tekstilne radionice	+	+					
	- Opiše različite uloge i podjelu zaduženja zaposlenih u tehnološkom procesu izrade jednostavnih tekstilnih i odjevnih proizvoda u zavisnosti od faze rada	+	+					
	- Opiše korišćenje tehničko - tehnološke dokumentacije u tehnološkim procesima	+	+					
	- Opiše činioce na koje treba obratiti	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	pažnju prilikom podjele zaduženja zaposlenima u konfekcijskoj i tekstilnoj radionici Podjela zaduženja: opis radnog mjesta zaposlenog, obim trenutnog posla, obim preuzetog posla koji se treba završiti, rok i dr.							
	- Demonstrira postupak podjele zaduženja zaposlenima u konfekcijskoj i tekstilnoj radionici, na konkretnom zadatku	+		+	+			
Prati dinamiku rada i poštovanje rokova, u skladu sa zaključenim ugovorom o izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda u svojoj konfekcijskoj i tekstilnoj radionici T: 10% P: 10%	- Opiše značaj praćenja dinamike rada i poštovanja rokova, u skladu sa zaključenim ugovorom o izradi tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					
	- Navede orijentacioni broj odjevnih i tekstilnih proizvoda koji se može izraditi tokom jednog radnog dana u zavisnosti od broja radnika, fonda mašina, složenosti izrade modela, u skladu sa normativima i standardima kvaliteta	+	+					
	- Demonstrira postupak praćenja dinamike rada zaposlenih, u skladu sa preuzetim obavezama i normativima i standardima kvaliteta izrade odjevnih i tekstilnih proizvoda, na konkretnom zadatku	+		+	+			
	- Opiše različite mjere koje se mogu preduzeti usljed nepoštovanja rokova zaposlenih za preuzeti posao Mjere: preraspodjela zaduženja, dogovor sa klijentima o pomjeranju rokova i dr.	+	+					
	- Objasni praćenje primjene odgovarajućih standarda tokom izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i sl)								

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 45 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatiti i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- Priprema za posao 20%
- Operativni dio posla 50%
- Usmeno obrazloženje 30%

- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Inventar za krojenje tekstilnih i odjevnih proizvoda u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima
- Jednostavni odjevni i tekstilni proizvodi
- Materijali i pozamanterija
- Glavne i pomoćne mjere za izradu jednostavnih tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Osnove krojenja
- Pravila izrade krojne slike
- Upotreba alata za krojenje i obilježavanje u višeserijskoj i maloserijskoj proizvodnji
- Postupci krojenja i obilježavanja
- Kompletiranje svežnjeva
- Prilagođavanje šnitova jednostavnih odjevnih proizvoda mjerama klijenata
- Organizacija rada u samostalnim konfekcijskim i tekstilnim preduzećima
- Opis posla i podjela zaduženja zaposlenima u tehnološkom procesu izrade jednostavnih odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Prava i obaveze zaposelnih
- Normativi i standardi izrade odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Praćenje dinamike rada zaposlenih i preduzimanje mjera usljed nepoštovanja rokova

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti tehnologije tekstila i tekstilne konfekcije sa minimum godinu dana radnog iskustva u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani dio ispita treba realizovati u učionici. Praktični dio ispita treba realizovati u školskoj radionici ili konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu u odgovarajućim uslovima

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Sto za krojenje, alat za krojenje i obilježavanje, gotovi šnitovi

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.6. JEDNOSTAVNE PREPRAVKE I UKRAŠAVANJE GOTOVIH TEKSTILNIH I ODJEVNIH PROIZVODA

Okvirni broj časova: 30

Kreditna vrijednost: 2

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Kandidat treba da posjeduje znanja i vještine rukovanja različitim mašinama za šivenje, šivaćim automatima, peglama i presama i kompletiranja različitih dijelova odjevnih i tekstilnih proizvoda, u skladu sa radnim nalogom, i krojenja jednostavnih odjevnih i tekstilnih proizvoda

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Pripremi radni prostor za prepravljjanje gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda T: 10% P: 10%	- Navede vrste materijala i pozamanterije koje se najčešće koriste prilikom prepravki gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda Vrste materijala: svila, pamuk, lan, keper viskoza, vuneni štofovi i dr. Pozamanterija: rajsferšlusi, dugmad, trakice, modne trake, drikeri, nitne, pertle, aplikacije, zakrpe, kopče, samoljepljiva traka, topljivi konac za porub i dr.	+	+					
	- Opiše postupak nalaženja šnita iz kataloga šnitova potreban za određenu korekciju tekstilnog ili odjevnog proizvoda	+	+					
	- Pripremi radni prostor, pribor za krojenje i šivenje i doradu, odgovarajuće materijale, pozamanteriju i dr. za odgovarajuću prepravku zadanog tekstilnog i odjevnog proizvoda	+		+	+			
Komunicira sa klijentima, preduzećima u procesu jednostavnih prepravki odjevnih proizvoda T: 10% P: 10%	- Navodi vrste ponuda koje se mogu preporučiti klijentima prilikom porudžbine Vrste ponude: pomoć/preporuka/zajednički dogovor u vezi izbora modela iz ponude, izbora materijala, pozamanterije, eventualnih zamjena materijala i pozamanterije i nabavljanja dodatnih, u skladu sa zahtjevima klijenta	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	- Opiše preporuke za izbor modela, u skladu sa građom tijela klijenta Građa tijela klijenta: puniji stas, visok stas, niži stas, različiti deformiteti (deformiteti kičme: kifoza, skolioza, lordoza, deformiteti ekstremiteta i dr.)	+	+					
	- Demonstrira postupak davanja preporuka klijentima u izboru materijala, pozamenterije, u skladu sa tipom građe	+		+	+			
Vrši manje korekcije na gotovim tekstilnim i odjevnim proizvodima T: 60% P: 60%	- Opiše vrste mogućih manjih korekcija na gotovim odjevnim i tekstilnim proizvodima Manje korekcije: zamjena i ušivanje rajsferšlusa, dugmadi, kopči, drikera, postavljanje zakrpa, nitni, skraćivanje i dr.	+	+					
	- Opiše postupke pripreme gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda za potrebe odgovarajuće korekcije Priprema: rašivanje, skidanje starih dugmadi, aplikacija drikera, skraćivanje, peglanje, pranje i dr.	+	+					
	- Opiše postupak korekcije jednostavnih odjevnih proizvoda na osnovu gotovog šnita Korekcija: skraćivanje, sužavanje, smanjivanje veličinskog broja i dr.	+	+					
	- Opiše postupak upotrebe odgovarajućih materijala i aplikacija i pozamenterije za potrebe manje korekcije na gotovim odjevnim i tekstilnim proizvodima	+	+					
	- Izvrši manje korekcije na jednostavnim gotovim tekstilnim i odjevnim proizvodima, na konkretnom zadatku	+		+	+			
	- Navede najčešće dorade na gotovim	+	+					
Vrši doradu na gotovim	- Navede najčešće dorade na gotovim	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
tekstilnim i odjevnim proizvodima T: 20% P: 20%	odjevnim i tekstilnim proizvodima Dorada: izrada veza, štampe, aplikacija i dr.							
	- Opiše postupak upotrebe pribora i alata za doradu, korekciju i ukrašavanje Pribor i alat za doradu, korekciju i ukrašavanje: mašine za nitne, mašine za drikere, pribor za šivenje, igla za uvlačenje učkura i dr.	+	+					
	- Opiše postupak dorade na gotovim tekstilnim i odjevnim proizvodima	+	+					
	- Opiše postupak postavljanja/fiksiranja različitih ukrasa uz pomoć igle i konca u boji, prese za fiksiranje, mašina za šivenje i dr. Ukrasi: šnale, kopče, ukrasna dugmad, modne trake, perle, lanci, cirkoni i dr.	+	+					
	- Opiše postupak vezenja ukrasnih elemenata na odjeći i odjevnom aksesoaru ručno, uz pomoć igle i konca u boji i mašine za vez	+	+					
	- Izveze, ukrasi i/ili izvrši, doradi na tekstilnim i odjevnim proizvodima ili odjevnom aksesoaru, na konkretnom zadatku	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i sl)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 15-30 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatati i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Inventar za prepravljane jednostavnih tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Moguće korekcije i dorade na tekstilnim i odjevnim proizvodima
- Priprema tekstilnih i odjevnih proizvoda za korekciju i doradu
- Pribor i alat za doradu, korekciju i ukrašavanje
- Dorada i ukrašavanje jednostavnih odjevnih i tekstilnih proizvoda
- Vezenje ukrasnih elemenata na odjeći (ručno i mašinski)

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti tehnologije tekstila i tekstilne konfekcije (240 CSPK-a) sa minimum godinu dana radnog iskustva u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima ili radionicama i modnim salonima

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani dio ispita treba realizovati u učionici. Praktični dio ispita treba realizovati u školskoj radionici ili konfekcijskom i tekstilnom preduzeću/radionici/modnom salonu u odgovarajućim uslovima

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Mašine za šivenje, šivaći automati ili agregati, pribor za šivenje, sto za peglanje, električne pegle, prese za peglanje, pribor i alat za doradu i ukrašavanje, pozamanterija

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.7. OBAVLJANJE KOMERCIJALNIH POSLOVA

Okvirni broj časova: 26

Kreditna vrijednost: 1

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Nema predviđenih ulaznih uslova

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Izračuna utrošak materijala za izradu jedinice proizvoda T: 20% P: 0%	- Opiše pojam i vrste utrošaka materijala	+	+					
	- Objasni razliku između normiranih i stvarnih utrošaka materijala	+	+					
	- Objasni faktore koji utiču na nivo stvarnih utrošaka	+	+					
	- Objasni nabavnu cijenu kao element troškova	+	+					
	- Izračuna utrošak materijala za izradu jedinice proizvoda	+	+					
Vrši nabavku materijala odgovarajućeg kvaliteta po najpovoljnijoj cijeni T: 20% P: 50%	- Objasni nabavnu cijenu kao element troškova	+	+					
	- Objasni razliku u vrstama i karakteristikama materijala	+	+					
	- Navede potrebnu dokumentaciju koja se koristi u robno-novčanoj korespondenciji Dokumentacija: trebovanje, faktura, otpremnica	+	+					
	- Demonstrira popunjavanje potrebne dokumentacije koja se koristi u robno-novčanoj korespondenciji	+		+	+			
	- Demonstrira korespondiranje sa dobavljačima	+		+	+			
Obračuna osnovnu kalkulaciju troškova (cijena koštanja) za tekstilni i odjevni proizvod	- Objasni pojam i značaj kalkulacije	+	+					
	- Izračuna kalkulaciju troškova za tekstilne i odjevne proizvode	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
T: 15% P: 0%	- Objasni cijenu koštanja po jedinici proizvoda	+	+					
	- Formira strukturu cijene koštanja	+	+					
Odredi prodajnu cijenu gotovog proizvoda na osnovu kalkulacije troškova T: 15% P: 0%	- Objasni značaj cijene koštanja za formiranje prodajne cijene	+	+					
	- Objasni značaj cijene koštanja u pogledu finansijskog rezultata	+	+					
	- Opiše uticaj ponude i tražnje na tržištu	+	+					
	- Izračuna prodajnu cijenu za finalni proizvod	+	+					
Uoči značaj praćenja savremenih kretanja na tržištu rada u cilju veće konkurentnosti i bolje ponude T: 15% P: 0%	- Definiše ciljeve razvoja preduzeća	+	+					
	- Objasni faktore koji utiču na razvoj preduzeća Faktori: spoljašnji i unutrašnji	+	+					
	- Objasni značaj praćenja tržišta	+	+					
	- Opiše načine praćenja savremenih kretanja na tržištu Načini praćenja: čitanje savremene stručne literature i časopisa, praćenje internet portala, posjete sajmovima, stručnim predavanjima i dr.	+	+					
	- Objasni pojam i značaj promocije	+	+					
	- Opiše oblike promovisanja proizvoda Oblici promovisanja proizvoda: reklame, oglasi, promocija na društvenim mrežama i dr.	+	+					
	- Objasni karakteristike različitih oblika promovisanja	+	+					
Vodi evidenciju podataka vezanih za proizvodni proces, u skladu sa odgovarajućim internim procedurama	- Objasni postupak čuvanja relevantnih podataka Relevantni podaci: evidencija radnih učinaka, prpratnice za	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
T: 15% P: 50%	kontrolu utroška materijala, evidencija stanja na skladištu materijala i gotovih proizvoda i dr.							
	- Objasni značaj poštovanja poslovne politike preduzeća	+	+					
	- Opiše primjenu pravila i propisa u vezi evidencije podataka	+	+					
	- Demonstrira vođenje evidencije materijala i gotovih proizvoda	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i sl)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 20-25 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatati i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Sredstva preduzeća
- Ulaganje elemenata proizvodnje (utrošci, troškovi, kalkulacije)
- Rezultati poslovanja (obim proizvodnje, prihod, dobit)
- Promocija
- Interna evidencija

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:	Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti ekonomije (240 CSPK-a) sa minimum tri godine radnog iskustva u ovoj oblasti

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni i pisani i praktični dio ispita treba realizovati u učionici u odgovarajućim uslovima

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Dokumentacija za pisanje ponuda i korespondenciju sa kupcima (faktura, otpremnica, porudžbina i dr.)

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.8. POSLOVNA KOMUNIKACIJA

Okvirni broj časova: 20

Kreditna vrijednost: 1

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Nema predviđenih ulaznih uslova

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Vodi usmenu komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije i bontona T: 25% P: 25%	- Objasni pojam, značaj i vrste komunikacije Vrste komunikacija: usmena i pisana	+	+					
	- Opiše pravila vođenja komunikacije sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga	+	+					
	- Objasni poslovni bonton i kulturu u komunikaciji sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga	+	+					
	- Demonstrira usmenu komunikaciju sa nadređenima, u skladu sa pravilima komunikacije, poslovnog bontona i kulture	+		+	+			
	- Demonstrira usmenu komunikaciju sa korisnicima usluga, u skladu sa pravilima komunikacije, poslovnog bontona i kulture	+		+	+			
	- Navede tehnička sredstva za komunikaciju Tehnička sredstva za komunikaciju: telefon, računar, telefaks	+	+					
Vodi pisanu komunikaciju sa strankama i saradnicima, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije i bontona T: 25% P: 25%	- Objasni elemente i forme poslovnog pisma i faze njegovog pisanja Elementi poslovnog pisma: obavezni i neobavezni Forme poslovnog pisma: blok (američka) i zupčasta (francuska)	+	+					
	- Sastavi poslovno pismo u različitim	+	+	+				

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	formama							
	- Objasni vrste poslovnih pisama u robnom prometu i njihove karakteristike Poslovna pisma u robnom prometu: upiti, ponude, porudžbine, otpremnice, profakture, fakture, reklamacija	+	+					
	- Sastavi određene vrste poslovnih pisama u robnom prometu u odgovarajućoj formi	+	+	+				
	- Demonstrira vođenje pisane poslovne komunikacije, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije, korišćenjem raspoloživih tehničkih sredstava	+	+					
Koristi komunikacijske vještine i pravila rješavanja konfliktnih situacija u komunikaciji sa saradnicima, nadređenima i korisnicima usluga T: 25% P: 25%	- Opiše komunikacijske vještine potrebne za efikasnije obavljanje radnih zadataka, saradnju sa saradnicima, nadređenima i korisnicima usluga Komunikacijske vještine: aktivno slušanje, asertivnost, davanje povratnih informacija, „JA“ poruke i dr.	+	+					
	- Objasni činioce na koje treba obratiti pažnju u vertikalnoj, horizontalnoj komunikaciji i komunikaciji sa okruženjem, kao i moguće uzroke neadekvatne komunikacije u organizaciji	+	+					
	- Demonstrira primjenu komunikacijskih vještina u radu sa saradnicima, korisnicima usluga i nadređenima	+		+	+			
	- Demonstrira konstruktivnu reakciju u situaciji dobijanja kritike	+		+	+			
	- Objasni pojam konflikta i preporuke za upotrebu različitih stilova za rješavanje konfliktnih situacija Stilovi za rješavanje konfliktnih situacija: takmičenje, saradnja, izbjegavanje, prilagođavanje, kompromis	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	- Demonstrira upotrebu različitih stilova za rješavanje konfliktnih situacija na primjerima konfliktnih situacija između saradnika, korisnika usluga i nadređenih	+		+	+			
Koristi komunikacijske vještine i pravila rješavanja konfliktnih situacija u komunikaciji sa saradnicima, nadređenima i korisnicima usluga T: 25% P: 25%	- Opiše komunikacijske vještine potrebne za efikasnije obavljanje radnih zadataka, saradnju sa saradnicima, nadređenima i korisnicima usluga Komunikacijske vještine: aktivno slušanje, asertivnost, davanje povratnih informacija, „JA“ poruke i dr.	+	+					
	- Objasni činioce na koje treba obratiti pažnju u vertikalnoj, horizontalnoj komunikaciji i komunikaciji sa okruženjem, kao i moguće uzroke neadekvatne komunikacije u organizaciji	+	+					
	- Demonstrira primjenu komunikacijskih vještina u radu sa saradnicima, korisnicima usluga i nadređenima	+		+	+			
	- Demonstrira konstruktivnu reakciju u situaciji dobijanja kritike	+		+	+			
	- Objasni pojam konflikta i preporuke za upotrebu različitih stilova za rješavanje konfliktnih situacija Stilovi za rješavanje konfliktnih situacija: takmičenje, saradnja, izbjegavanje, prilagođavanje, kompromis	+	+					
	- Demonstrira upotrebu različitih stilova za rješavanje konfliktnih situacija na primjerima konfliktnih situacija između saradnika, korisnika usluga i nadređenih	+		+	+			
Primijeni osnovna pravila timskog rada u zajedničkom obavljanju radnih zadataka sa saradnicima i korisnicima usluga	- Navede pojam i osnovna pravila timskog rada Osnovna pravila timskog rada: postavljanje zajedničkog cilja tima, jasna podjela zadataka u timu, uvažavanje različitosti,	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
T: 25%	međusobno povjerenje i dr.							
P: 25%	- Navede vrste timova i uloge u timu	+	+					
	- Objasni najvažnije osobine timskih igrača značajne za uspješno poslovanje i podsticanje timskog rada	+	+					
	- Navede moguće sukobe unutar tima , strategije za razvijanje povjerenja i faktore koji utiču na efikasnost timskog rada Sukobi unutar tima: konflikti interesa, vrijednosti, informacija, strukturalni konflikt, konflikt u odnosima i dr.	+	+					
	- Demonstrira primjenu osnovnih pravila timskog rada na primjerima sukoba unutar tima sa saradnicima i korisnicima usluga	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i sl)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 45 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

jedinici kvalifikacije (T).

- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanom u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatiti i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)
  - 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Pojam, značaj i vrste komunikacije
- Poslovni bonton, kultura i pravila vođenja komunikacije sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga
- Tehnička sredstva za komunikaciju
- Elementi i forme poslovnog pisma i faze njegovog pisanja

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- Vrste poslovnih pisama u robnom prometu i njihove karakteristike
- Tehnike konstruktivne komunikacije za efikasnije obavljanje radnih zadataka
- Asertivne tehnike za rješavanje konfliktnih situacija između nadređenih, saradnika i korisnika usluga
- Osnovna pravila i karakteristike timskog rada i uslovi za uspješan timski rad
- Pojam, cilj i vrste poslovnih sastanaka
- Priprema, organizacija i vođenje poslovnog sastanka
- Tehnike uspješne komunikacije
- Komuniciranje i obavještanje unutar organizacije
- Rješavanje konfliktnih situacija
- Timski rad

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Ishod I i II-Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti prava ili ekonomije (240 CSPK-a); Ishod III i IV-Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti psihologije ili pedagogije (240 CSPK-a) sa minimum tri godine radnog iskustva u ovoj oblasti

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni, pisani i praktični dio ispita treba realizovati u učionici u odgovarajućim uslovima

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Tehnička sredstva za komunikaciju

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

3.9. PRUŽANJE PRVE POMOĆI U SLUČAJU POVREDA TOKOM RADA U TEKSTILNIM RADIONICAMA

Okvirni broj časova: 10

Kreditna vrijednost: 1

Ulazni uslovi za jedinicu kvalifikacije: Nema predviđenih ulaznih uslova

Sadržaj provjere jedinice kvalifikacije (ishodi, kriterijumi, način i mjerila provjere) i uslovi za organizaciju provjere jedinice kvalifikacije:

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Pruži prvu pomoć kod krvarenja, ogrebotina, posjekotina i ubodnih rana T: 60% P: 60%	- Navede oblike krvarenja u odnosu na krvne sugove Oblici krvarenja: vensko, arterijsko i kapilarno	+	+					
	- Navede razliku između ogrebotina, posjekotina i ubodnih rana i objasni razlike u postupcima njihove sanacije	+	+					
	- Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod različitih vrsta krvarenja, ogrebotina, posjekotina i ubodnih rana	+		+	+			
Pruži prvu pomoć kod opekotina T: 20% P: 20%	- Navede razlike u simptomima opekotina I, II i III stepena	+	+					
	- Opiše postupak pružanja prve pomoći kod opekotina II i III stepena i značaj hitne medicinske intervencije	+	+					
	- Demonstrira postupak pružanja prve pomoći kod opekotina I, II i III stepena na konkretnom zadatku	+		+	+			
Pruži prvu pomoć kod udara električne struje T: 20% P: 20%	- Opiše zdravstvena oštećena koja mogu nastavati kod osobe u slučaju električnog udara Zdravstvena oštećena: opekotine, grčenje mišića, prekid disanja i rada srca	+	+					
	- Opiše pravilan postupak oslobađanja osobe od djelovanja električne struje	+	+					
	- Opiše postupak oživljavanja u slučaju prekida disanja i rada srca Postupak oživljavanja: masaža srca, vještačko disanje,	+	+					

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja Kandidat treba da:	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
	kombinovana metoda							
	- Demonstrira pravilne postupke pružanja prve pomoći osobi kod udara električne struje, na konkretnom zadatku	+		+	+			

Mjerila provjere (vrijeme trajanja, vrste i obim zadataka, kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela, način ocjenjivanja i sl)

Trajanje ispita:

- Pisana provjera - 45 min. za grupu kandidata
- Praktična provjera sa usmenim obrazloženjem 20-25 min. po kandidatu

Vrste pitanja/zadataka na testu:

- Pitanja/zadaci zatvorenog tipa
- Pitanja/zadaci višestrukog izbora (ponuđena su tri ili četiri odgovora od kojih je jedan tačan)
- Pitanja/zadaci alternativnog izbora (pitanja da - ne ili tačno - netačno)
- Pitanja/zadaci povezivanja (povezivanje odgovarajućih pojmova)
- Pitanja/zadaci otvorenog tipa
- Pitanja/zadaci kratkog odgovora (treba upisati riječ, sintagmu, rečenicu)
- Pitanja/zadaci produženog odgovora
- Pitanja/zadaci dopunjavanja

Obim zadataka na testu i praktičnoj provjeri:

- Test se sastoji od 20 do 25 pitanja/zadataka koji su povezani sa kriterijumima predviđenim za pisanu provjeru dostignutosti ishoda učenja, kao i kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru čiji se pojedini segmenti izvođenja mogu provjeriti putem testa, a vezani su za dostizanje ishoda učenja. Broj pitanja po ishodima na testu u odnosu na ukupan broj pitanja, usklađen je sa procentualnom zastupljenošću ishoda definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (T).
- Praktična provjera se sastoji od praktičnih zadataka koji su povezani sa svim ishodima učenja predviđenim za praktičnu provjeru i njihovom procentualnom zastupljenošću definisanoj u datoj jedinici kvalifikacije (P). Zadatak/zadaci su povezani kriterijumima predviđenim za praktičnu provjeru ishoda učenja. Usmeno obrazloženje koje je dio praktične provjere povezano je sa kriterijumima predviđenim za usmenu provjeru dostignutosti ishoda učenja i vezuje se za konkretan praktičan zadatak. Usmeno obrazloženje može obuhvatati i druga pitanja od značaja za pojašnjenje postupaka prilikom izvođenja praktičnog zadatka.

Okvirni kriterijumi za bodovanje teorijskog i praktičnog dijela:

- Teorijski dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - 30% zadataka kojima se provjerava reprodukcija nastavnih sadržaja (znanje i prepoznavanje) – tačan odgovor nosi 1 bod
  - 60% zadataka kojima se provjerava razumijevanje i primjena sadržaja – tačan odgovor nosi 2 boda (razumijevanje) ili 3 boda (primjena)

Ishodi učenja sa procentualnom zastupljenošću na ispitu	Kriterijumi za provjeru dostignutosti ishoda učenja	Način provjere ishoda učenja						
		Usmeno	Pismeno	Praktično	Simulacija	Projekat	Portfolio	Preporuke
Po završetku jedinice kvalifikacije, kandidat će biti sposoban da:	Kandidat treba da:							

- 10% zadataka kojima se provjerava sposobnost rješavanja problema (analiza, sinteza i evaluacija) – tačan odgovor nosi 4 boda
- Vrijednost bodova se može se proporcijalno mijenjati.
- Praktični dio ispita se boduje na sljedeći način:
  - Priprema za posao 20%
  - Operativni dio posla 50%
  - Usmeno obrazloženje 30%
- Ukupan broj bodova za praktične zadatke u okviru jedinice kvalifikacije iznosi 100. Broj bodova se raspoređuje u skladu sa procentualnom zastupljenošću ishoda učenja predviđenim za praktičnu provjeru (P) u okviru jedinice kvalifikacije i uspješnosti po navedenim segmentima obavljanja praktičnog zadatka.

Način ocjenjivanja:

- Uspjeh kandidata na ispitu utvrđuje se opisnim ocjenama „položio“ i „nije položio“.

Uslovi za uspješno polaganje ispita

Kandidat je položio ispit kada je:

- Uspješno završio pisanu provjeru znanja ukoliko je na testu ostvario najmanje 60% od ukupnog broja bodova
- Uspješno završio praktičnu provjeru vještina i znanja ukoliko je ostvario najmanje 80% od ukupnog broja bodova predviđenih za praktičan rad sa obrazloženjem

Oblasti znanja za realizaciju jedinice kvalifikacije

- Prva pomoć kod krvarenja, ogrebotina, posjekotina i ubodnih rana
- Prva pomoć kod opekotina
- Prva pomoć kod udara električne struje

Povezanost sa programima formalnog obrazovanja

- Tehničar modnog dizajna, nivo IV1
- Modni krojač, nivo III

Uslovi za organizaciju ispita (kadrovski, materijalni, prostorni i dr.)

Profil i nivo obrazovanja ispitivača: Kvalifikacija nivoa obrazovanja VII1 iz oblasti medicine, opšti smjer, sa minimum godinu dana radnog iskustva u ovoj oblasti

Prostorni uslovi za realizaciju ispita: Usmeni, pisani i praktični dio ispita treba realizovati u učionici u odgovarajućim uslovima

Oprema i materijali za realizaciju ispita: Osnovna sredstva za pružanje prve pomoći (razne vrste zavoja, gaze, hanzaplast, makaze, trougle marame, maske, rukavice i dr.)

Ostali uslovi: Ukoliko je kandidat radio kod poslodavca, potrebno je da dostavi portfolio i preporuku poslodavca koja se može uvažiti prilikom polaganja praktičnog dijela ispita

Napomena:

Provjera ishoda učenja obuhvata najmanje jedan način provjere znanja (usmeno ili pisano) i jedan metod za praktičnu primjenu vještina (praktičan test ili simulacija) ukoliko je ishod praktičan. Dodatne metode kao što su portfolio i preporuke, mogu se koristiti za finalnu odluku.

4. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Ispitni katalog Konfektionar/ Konfektionarka

Kod dokumenta:

Datum usvajanja dokumenta: 03. jul 2017.godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XV sjednica Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Radna grupa za izradu dokumenta:

Marija Stanković, diplomirani inženjer tehnologije-dizajn i projektovanje tekstilnih proizvoda, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica

1. Marina Banović, modni dizajner, d.o.o. "Marina Banović-Atelier" Podgorica
2. Aleksandra Radusinović, inženjer tehnologije za obradu i preradu kože i krzna, JU Resursni centar za djecu i osobe sa intelektualnim smetnjama i autizmom „1. jun“ Podgorica
3. Dragana Pavličić, diplomirani ekonomista, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica
4. Dr Goran Marković, ljekar specijalista pedijatrije i pulmologije, Klinički centar Crne Gore, Institut za bolesti djece Podgorica

Koordinator:

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Dokument je rađen uz podršku IPA Projekta „Modernizacija obrazovnih programa u stručnom obrazovanju“